

SKLAPATELJ: HRVATSKI FILMSKI SKLADATELJI – OZREN K. GLASER

10. kolovoza 2023. Igor Yuri Jurilj [EDIT POST](#)

Vrijeme čitanja: 7 minute

Skladatelji filmske glazbe nevidljivi su mađioničari emocija kojima upravljaju u pozadini naših uranjanja u tuđe istine u 24 sličice u sekundi. Oni postavljaju ton i temelje mostova između filma, kulture i glazbenog svijeta. Njihove note nisu samo doprinosi filmu, već i zvučno tkivo naše kulture koje prečesto pada u tišinu pozadine. Skladatelji koji dolaze nakon zadnjeg udarca filmske klape arhitekti su naših gledateljskih iskustava.

Prvi u našem sedmodijelnom serijalu najmlađi je među njima – **Ozren K. Glaser**, **multipraktičan živi skladatelj**. Mladić koji datum rođenja (10. kolovoza 1984.) dijeli s glumcem Antonijom Banderasom, a u glazbenom svijetu s novozelandskim skladateljem **Edwinom Carrom**.

Možda ne dijeli glumačke ambicije sa španjolskim zavodnikom, ali dijeli one skladateljsko-umjetničke s Carrom kao višestrukom kreativnom silom poznatom po raznolikom repertoaru obilježenom dijatoničko-modalnim kompozicijama, a one se u obojice protežu u područje skladanja glazbe za film, istraživanja književnosti te

Ozren K. Glaser - Entering the Madness

Glaser kreira od predškolskih dana kada je, umjesto čitanja dječjih knjiga poput slikovnica ili enciklopedija, pjevao u vlastitim pamtljivim melodijama. Svijest o glazbi ipak mu budi Disneyjev animirani klasik „Fantasia” koji pak, sjetit će se starije generacije, kroz osam segmenata prati klasičnu glazbu pod dirigentskom palicom Leopolda Stokowskog.

Mladi ga skladatelj ističe sljedećim riječima:

“ *Maestralno je kombinirao vizualnu raskoš s klasičnom glazbom. Živo se prisjećam kako sam sa širom otvorenim očima sjedio u kinu sa svojom mamom, očaran onim što sam vidio i čuo, dok sam tada imao oko šest godina i još uvijek išao u vrtić.*

Čovjek bi pomislio da će muzikalnost djeteta usmjeravati slične sklonosti ili talenti članova obitelji, ali dok se ljubav prema glazbi očituje u povremenoj zajedničkoj pjesmi, **jedino je Ozren među Glaserima obdaren zvukom.**

I tu dolazimo do peripetije. Situacijske ironije. Iako je ona u medijskim pisanjima o njemu nerijetko eksploatirana, nezaobilazna je u priči o suvremenom 'sklapatelju' – **jedini Glaser sa sluhom čuje tek 31% zvukova oko sebe.**

Bolest u dječaćkim danima liječena antibiotikom odnijela mu je 69% sluha oštećenjem slušnih živaca i stanica zbog čega danas živi i stvara sa slušnim aparatićem. Zbog njega danas namjerno izbjegava kazalište koje voli a, ironije li, često sklada glazbu za kazališne predstave.

Glazbeno samoobrazovanje

Glazbeno-kreativni put danas proslavljenog skladatelja ne prati uobičajene stepenice razvoja: samoobrazovanje najbolje će sažeti fuziju njegove ambicije, ljubavi i poriva za eksperimentom. **Glaser nema formalno obrazovanje u glazbenim školama ni na Akademiji.**

Iako glazbene akademije i studiji muzikologije jesu važne za tehničko razumijevanje glazbe, ponekad ograničavaju kreativnost kao strukturirano priklanjanje normama, pravilima i konvencijama, dok suvremeno društvo sve manje podržava improvizaciju i originalnost u melodijama.

Učenje je ipak imperativ – u neprestanom učenju i otvaranju novim spoznajama, kao stvaratelj Ozren prepoznaje snagu kreacije i otkrivanja nepoznatog, a tu istinu često potvrđuje i istim mišljenjem 90-godišnjeg **Johna Williamsa**, živeće legende filmske glazbe.

Tako samouki glazbenik i skladatelj, ne samo zbog ljubavi prema izvorima zvukova koji mu pogone dušu i maštu, nego i boljeg razumijevanja skladanja glazbe kao podstanara tuđih vizualnih priča, Glaser svira klavir, gitaru, razne udaraljke i bubnjeve i, često ističe u razgovorima, teži proširenju vještina kroz elektroniku i sintesajzere.

Dijete osamdesetih moralo je biti izloženo i zvuku osamdesetih, zvuku sintesajzera koji će mu biti i prvo praktično iskustvo s nekim instrumentom. Česta glazbena igračka koju su roditelji kupovali djeci bila je prva i prvašiću Glaseru koji je započeo svoje prebiranje po tipkama jednostavnom, a zbog svoje topline i pamtljivom božićnom temom *Zvončića*. Njezin jednostavan i repetitivan ritam i prepoznatljivi melodijski uzorci čine je

Ozren K. Glaser / privatna arhiva

Milenijalski utjecaji

Kao predinternetsko dijete, Glaser je, kao i većina svoje milenijalske generacije kasnih osamdesetih i ratnih devedesetih, odrastao uz televiziju. Televizija i popularna kultura osamdesetih i devedesetih godina imale su dubok utjecaj na milenijalsku generaciju, rođenu između 1981. i 1996. godine, osobito kroz filmsku umjetnost. Televizija je postala primarni izvor zabave i informacija, donoseći inovativne formate kao što su glazbeni spotovi i tinejdžerski sitcomovi.

Glazba serija i filmova iz osamdesetih i devedesetih, prisutna u serijama i blockbusterima, temeljito je oblikovala estetiku i glazbene afinitete generacije. Ovi medijski sadržaji donijeli su raznovrstan spektar glazbenih žanrova i stila, bitno usmjeravajući glazbenu pozadinu generacije.

Serijska glazba kao što su „Prijatelji” i „Beverly Hills”, ali još važnije filmski soundtrackovi poput „Titanica” i ponovno nastavljene franšize „Star Wars”, nije bila samo dio narativa, već i emotivni poticaj. Soundtrackovi čije kompozicije potiču na prisjećanje ključnih životnih trenutaka i stvaraju duboku povezanost između glazbe i osobnih doživljaja.

U filmovima devedesetih glazba – koju smo mahom kupovali paralelno s prikazivanjima filmova – bila je gotovo jednako važna kao i sama filmska priča, otvarajući milenijalcima svijet raznolikih glazbenih krajolika, od alternativnog rocka do klasičnih brojeva.

Glaserov susret s filmskom glazbom Jamesa Hornera iz „Titanica” Jamesa Camerona imao je trajne posljedice – prvi je to soundtrack koji je kupio. S „Titanicom” je cijelo njegovo postojanje krenulo prema novom smjeru i duboko ga zaintrigirao za glazbu, kinematografiju, šoubiznis, pa čak i brodogradnju. Često spominje „Titanic” i zbog snobova koje je susretao na studiju (diplomirani komparatist), a koji su s podsmijehom govorili o filmu.

U ovoj ranoj adolescentskoj razvojnoj fazi velike prijemčivosti, očekivalo bi se da je skladao i svoju prvu skladbu, ali na upit o njoj objašnjava:

“ *Baš dobro pitanje, ne znam je li me itko to pitao dosad. Morao bih na neku hipnozu da se sjetim toga. Ali ovaj, kad se sjetim koliko sam imao glazbenih ideja i skladbi u ranim godinama, a koje nisam nikada zapisao ili snimio. Tko zna postoji li neki zaseban svemir gdje obitavaju sve izgubljene ideje.*

skLAPAteljski potpis

Glaserov skladateljski potpis odjekuje jakim tonom melankolije. Nju kao subjektivni, romantičarski dojam podvlače i postupci imenovanja njegovih partitura: „**Anima Sola**”, „**So Distant**”, „**Vesna Parun – Lišće odlazi na sjever**”.

ZIHER.hr

melodijama, njegov glazbeni popis često pronalazi inspiraciju u kaviru i gudačkim instrumentima kojima traži zajednički jezik, iako instrumentarij ne želi ograničavati ni reducirati ni na jedan (set).

Vesna Parun - Lišće odlazi na sjever

“ Volim otkriti dobru melodiju i oko nje graditi priču. Ima baš puno primjera u filmu kad se istinskom jednostavnošću i melankolijom postigne najsnažniji efekt. Glazba Clinta Eastwoda u njegovu filmu „Mostovi okruga Madison“, recimo. Ili opus Thomasa Newmana. Čudo što je Newman stvorio za „Vrtlog života” ili „Road to Perdition”.

Kao suvremeni skladatelj, Glaser pokazuje postmodernističke tendencije u spoju elektronike s klasičnim instrumentima. Primjerice, kod komponiranja glazbe za glavnu predstavu na Dubrovačkim ljetnim igrama suočio se sa zadatkom stvaranja živahne, veselje i dinamične glazbe, inspirirane elementima poput linča, Vivaldijevog *Proljeća* ili *Ljeta*.

Glazba za oskarovski film

Kada ga danas 'guglamo', jedna od onih udica bit će i njegova veza s Kate Winslet. Ne romantična, nego glazbeno-filmska. Glaser u svojoj ranoj biografiji (i skladateljskom portfelju) upisuje referencu skladatelja glazbe za film „**Žena kojoj sam čitao**” (The Reader) s, evo lijepe kozmičke (pa čak i ironijsko filmske) igre, **Kate Winslet** u glavnoj ulozi. Junakinja filma koji ga je udario u kreativne razine desetljeće prije, sada je junakinja filma za koji sklada:

predstavljao svoj film „The Hours”.

Spletom okolnosti došlo je do plodonosne suradnje na filmu njegova prijatelja Marka Dornforda-Maya, a 2007. bio me pozvao na set filma „Žena kojoj sam čitao”. Produkcija filma tekla je u gotovo nadnaravnim problemima, izazovima i nevjerojatnim situacijama. Počevši od toga kako je od glavne uloge isprva odustala Kate Winslet, pa istu prihvatila Nicole Kidman, koja je zatim nevjerojatnim slijedom događaja bila spriječena doći na snimanje u Njemačku zbog problema na australskom setu filma „Australija” redatelja Baza Luhrmana, poslije čega je Kate Winslet ponovno upala u igru, potom su u razmaku od dva mjeseca umrla dva glavna producenta (Anthony Minghella i Sidney Pollack). Ja sam se tako našao u tom kovitlacu i objeručke prihvatio ponudu da skladam idejnu glazbu za film i budem savjetnik za glazbu na istom.

Proces otkrivanja slojeva koje je Winslet razvijala za svoj lik nadahnuo je Glasera da se koristi analognim pristupom u komponiranju, usmjeravajući se prema dubokim emocionalnim i karakternim nijansama koje su prožimale glumački izričaj i narativ filma.

Ozren K. Glaser - Hanna's Theme

„U-Carmen eKhayelitsha” je južnoafrički glazbeni film iz 2005. godine, redatelja **Marka Dornforda-Maya**. Film je suvremena adaptacija opere “Carmen” Georgesa Bizeta, smještena pored Cape Towna, u Južnoafričkoj Republici. Naziv filma kombinira izvorni naslov opere s imenom naselja Khayelitsha. Zanimljivo je kako je tekst opere

ZIHER.hr

je dobio međunarodno priznanje i osvojio je Zlatnog medvjeda za najbolji film na Berlinskom filmskom festivalu 2005. godine.

Dokumentarni film „Modri kavez” Brune Bajić jedan je od najpopularnijih, odnosno najgledanijih hrvatskih dokumentarnih filmova. Kroz priče ljudi čiji su životi bili usko povezani s morem, film slavi more i pomorstvo otkrivajući duboke aspekte života pomoraca- tajne, snove, strahove i nebrojene avanture – a nas pričom i atmosferskom i vrlo dramatičnom glazbom vodi u fluidne horizonte. Ovaj film ne donosi osjećaj mirne luke, već istražuje dubine i dinamiku pomorskog načina života.

Nakon pomorskog dokumentarca, skladatelj i redateljica Bajić nastavili su suradnju u novom dokumentarnom filmu **„Zaustavi me ako možeš”** o hrvatskom paraolimpijcu Dini Sinovčiću gdje višestrani glazbenik svoj doprinos daje klavirskim autorskim skladbama.

Zanimljivo je spomenuti kako se njegov autorski rad upisao i u filmski SF, odnosno dva kratkometražna filma **„Egon i rupa”** redatelja **Zdenka Bašića** i **„Paradeigma”** **Andreja Rehaka**.

Međunarodni festival filmske glazbe i zvuka

Glaserov doseg nije samo u filmskom skladanju, nego je renesansni tip koji je i svojevrsni filmski diplomat na domaćem terenu. Umjetnički je direktor **Međunarodnog festivala filmske glazbe i zvuka** (International Sound and Film Music Festival) u Samoboru.

Festival ima cilj širenja svijesti o neizostavnim ulogama glazbe i zvuka u filmu te istovremeno podržava skladatelje i dizajnere zvuka diljem svijeta. Kroz jedanaest godina postojanja, ISFMF je postigao značajnu međunarodnu prepoznatljivost, privlačeći tisuće prijava filmova za nagradu Crystal Pine u različitim glazbeno-filmskim kategorijama. Također, dodjeljuje nagrade za životno djelo, a dosadašnji su dobitnici uključivali imena poput **Ennija Morriconea**, **Clinta Eastwooda**, **Ryuichija Sakamota**, **Alfija Kabilja**, **Howarda Shorea** ili dizajnere zvuka poput **Eddyja Josepha**, **Scotta Millana** i **Michaela Minklera**. Unatoč međunarodnom uspjehu, festival nije dobivao zasluženo prepoznavanje unutar Hrvatske, čak ni od strane institucija ili javnosti.

HOĆU NEŠTO DRUGO
IZ KATEGORIJE "FILM"

HOĆU NEŠTO SASVIM
DRUGO!

ISMF 2022 / privatna arhiva

Ozren K. Glaser kreće se tako između različitih svjetova glazbe, filmske umjetnosti i literarne analize. Njegova skladateljska filozofija podsjeća na dječачku žudnju za istraživanjem, za otkrivanjem novih melodija koje čekaju da budu oživljene. Njegova traka nije linearna, koliko je fleksibilna ekspedicija filmofila i glazbenika u prilično nematerijalnom bespuću izvedbenih umjetnosti odakle izvlači inspiraciju iz raznih izvora što miluju uho, a zadirkuju oko. Lakomo uho za lakomo oko.

Hvala sKLAPAtelju Ozrenu Glaseru na višestrukim razgovorima i ustupljanju materijala za istraživački rad.

Ovaj je sadržaj financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u sklopu Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

(Visited 391 times, 5 visits today)

BE SOCIAL

Komentari

